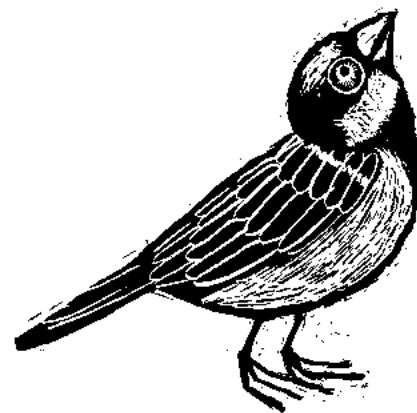

Bibi Dumon Tak

ZWIERZAKI ZWYKLAKI

Wydawnictwo Dwie Siostry

Bibi Dumon Tak

ZWIERZAKI ZWYKLAKI

*ilustrowała
Fleur van der Weel*

*z języka niderlandzkiego przełożyła
Jadwiga Jędryas*

*Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2019*

wydawnictwodwiesiostry.pl

Książka wydana dzięki wsparciu finansowemu

DUTCH FOUNDATION FOR LITERATURE

*Książka objęta patronatem medialnym miesięcznika „Dziki Życie”,
magazynu „National Geographic Odkrywcą” i portalu Ulica Ekologiczna*

Tytuł oryginału: Bibi's doodgewone dierenboek

© Copyright for the text by Bibi Dumon Tak, 2013

© Copyright for the illustrations by Fleur van der Weel, 2013

Amsterdam, Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij

© Copyright for this edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2019

© Copyright for the Polish translation by Jadwiga Jędryas, 2019

ISBN 978-83-8150-032-6, wydanie I

konsultacja merytoryczna: Mikołaj Golachowski

redakcja: Anna Mirkońska, Karolina Iwaszkiewicz

korekta: Małgorzata Kuśnierz, Karolina Iwaszkiewicz

skład i przygotowanie do druku: Piotr Baldyga

druk: Białostockie Zakłady Graficzne S.A.

Wydawnictwo Dwie Siostry sp. z o.o.

al. 3 Maja 2 m. 183

00-391 Warszawa

Spis treści

Zaczekaj chwileczkę 7

Mysz 8

Pustulka 10

Komar 13

Jeż 14

Dżdżownica 16

Żaba trawna 18

Śledź 20

Pająk krzyżak 22

Wróbel 25

Wész 26

Kret 28

Ślimak nagi 30

Świerszcz polny 33

Czapla siwa 34

Stonoga 36

Rusalka pawik 39

Szpak 40

Szczur wędrowny 42

Skorek 44

Sójka zwyczajna vel Sójka 47

Karlik malutki 49

Rozgwiazda 50

Omulek jadalny 52

Kaczka krzyżówka 54

Królik 56

Kosarz 59

Wiewiórka 60

Ciernik 63

Golqb 67

Osa 68

Aleksandretta obrożna 70

Hurtnica zwyczajna 72

Mszyca 75

Biedronka siedmiokropka 77

Sikorka bogatka 78

Kleszcz 81

Szczupak 82

Mewa srebrzysta 85

Mucha domowa 86

Lis 88

Jeszcze raz

o dwudziestu zwierzakach

i jednym człowieku 90

**Zaczekaj chwileczkę,
zanim zaczniesz czytać.**

Ta książka to katalog zwierząt tak zwyczajnych,
że większość osób nie ma ochoty nawet porządnie
się im przyjrzeć. „Znamy je przecież” – mówią.

Ale czy rzeczywiście?

Nie, na pewno nie. Pod tymi banalnymi futrami,
łuskami i piórami kryją się bowiem oszałamiające
stworzenia: z zewnątrz zwyczajne, od środka –
absolutnie wyjątkowe.

7

A więc: witaj w tej książce i się nie z nudź.

Mysz

Jakim zwierzęciem chcielibyście być, gdybyście mogli wybrać?

Każdym, byle nie myszą. Bo mysz ma samych wrogów, a żadnych przyjaciół.

Sowy, szczury, węże i koty – wszystkie najchętniej by ją pożarły. A my, ludzie? My życzymy jej, żeby wpadła w nasze pułapki.

8

Oj, szkoda, szkoda! Bo mysz, która mieszka pod twoim łóżkiem, ma pewną wyjątkową cechę. Występuje u niej efekt Bruce. Ha, brzmi jak chwyt z jakiejś sztuki walki – ale to coś zupełnie innego.

Samiczka myszy prawie cały czas jest w ciąży. To konieczność, jeśli ma się tylu wrogów i nie chce się dopuścić do wymarcia gatunku. Spodziewa się dzieci najsilniejszego samca w okolicy. To, że jest najsilniejszy, wyczuła po zapachu jego moczu. Ale może się zdarzyć, że podczas nocnego spaceru przez twój pokój wyczuje osobnika, który jest jeszcze silniejszy.

9

„Ratunku! – myśli sobie. – Co teraz?” Pozostaje jej tylko jedno: wyrzuca z brzucha nienarodzone dzieci i rusza na poszukiwanie tego supermysza.

Jeśli myszy dalej będą tak postępować, będą coraz silniejsze, aż w końcu staną się tak potężne, że nikt im nie zagrozi.

Lepiej szybko zawrzyj pokój z tą spod swojego łóżka, bo inaczej jej pra-pra-pra-pra-pra-pra-pra-prawnuki zrobią cię na szaro!

Pustułka

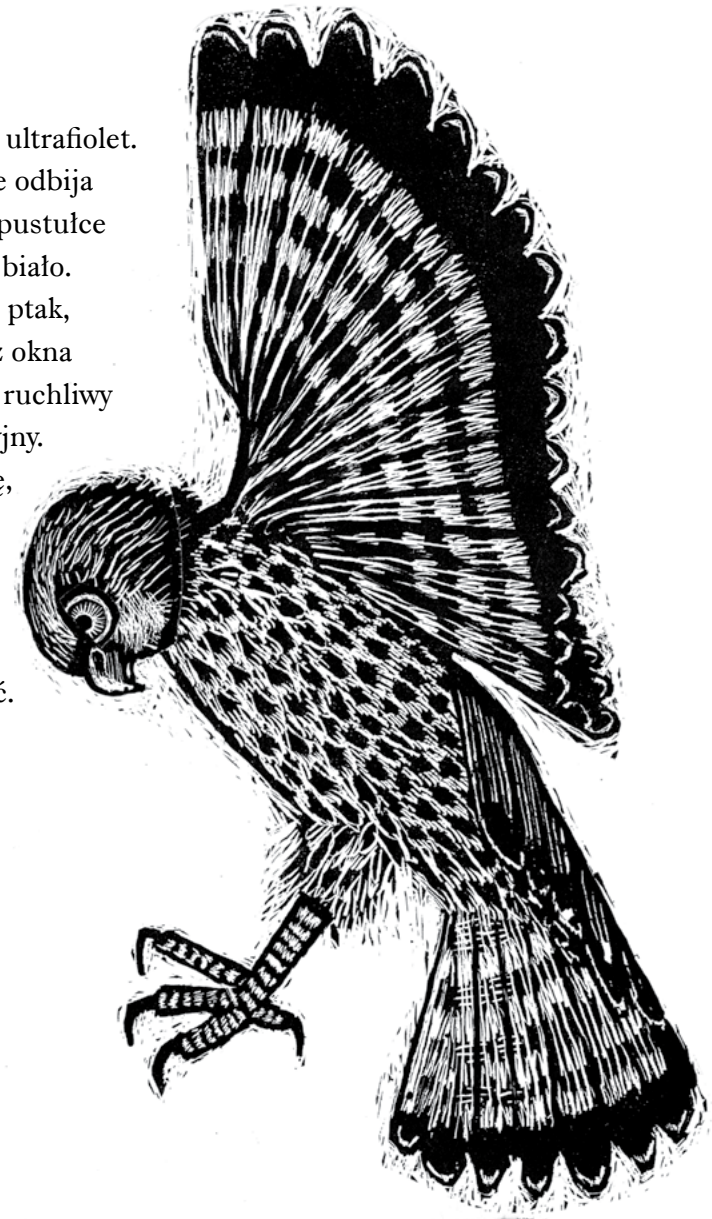
To nie tak, że ciągle na nią wpadamy. Pustułka nie jest aż tak pospolita. Ale naprawdę rzuca się w oczy.

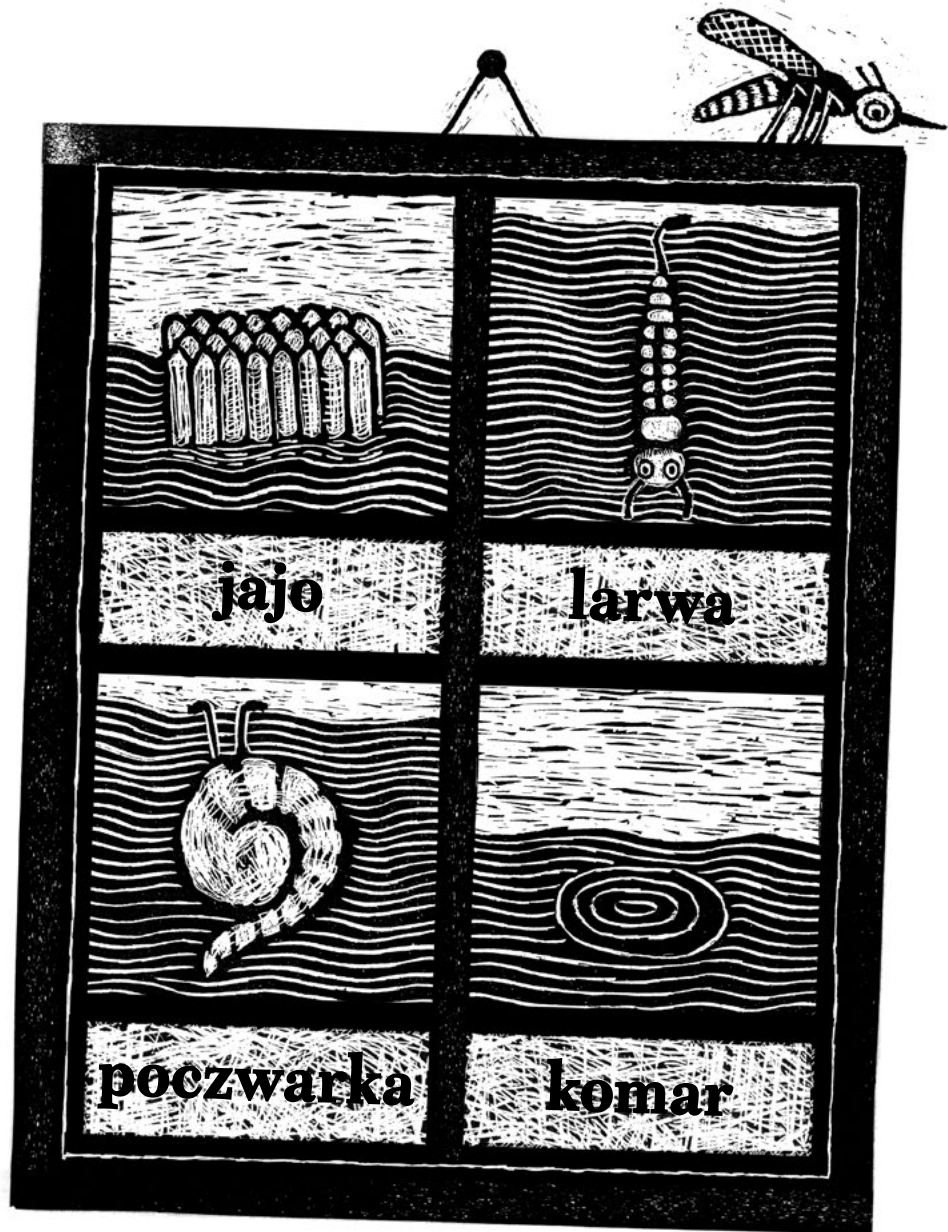
To drapieżny ptaszek, który prowadzi dość samotne życie. Kiedy poluje, zawisa w powietrzu. Opuszcza ogon i trzepocze skrzydłami tak, że wisi w jednym miejscu jak śmigłowiec – tyle że nie robi przy tym hałasu.

Wypatruje myszy, swojego ulubionego dania. Patrzy, czy w trawie coś się nie porusza. I umie dojrzeć z góry takie małe zwierzątko? Z łatwością. I nie zatrzepocze się przy tym na śmierć? Bez obaw, uważa na siebie!

Nawiasem mówiąc, pustułka w tym locie trzepoczącym wygląda trochę, jakby się modliła. I nie robi tego byle gdzie. Bardzo starannie wybiera miejsce. Najchętniej modli się nad autostradą. Ale nie taką z asfaltu, tylko z mysich siušków. Bo tak się składa, że myszy sporo sikają, także w ruchu. Robią to, żeby rozsiać swój zapach. Dlatego tam, gdzie jest ich dużo, znajduje się też mnóstwo ich moczu. A pustułka potrafi go dostrzec.

W jaki sposób? Widzi ultrafiolet. Kiedy światło słoneczne odbija się od mysich siušków, pustułce podświetlają się one na białą. Modląc się przy szosie ptak, którego oglądamy przez okna samochodu, obserwuje ruchliwy mysi węzeł komunikacyjny. Oczywiście ma nadzieję, że trafi na korek. Tego mu życzymy, pod warunkiem że sami nie będziemy musieli w żadnym tkwić.

Komar

Co za miły ciąg słów. Warto się go nauczyć. Może nawet już w zerówce albo w pierwszej klasie. Dzięki temu zapoznasz się z kolejnymi fazami życia jednego z najbardziej niebezpiecznych zwierząt świata: komara. Nigdy nie jest za wcześnie, żeby dowiedzieć się czegoś o swoim wrogu.

Atak tygrysa lub rekina wydaje się o wiele groźniejszy niż ukąszenie komara, ale jak często spotykasz tygrysy i rekiny? No?

Mówi się, że komary gryzą, ale tak nie jest – one kłują swoim aparatem gębowym. Wszystkie? Nie, tylko samice, które chcą mieć dzieci. Potrzebują krwi, żeby odżywić jajeczka znajdujące się w ich ciele. W niektórych krajach takie ukąszenie może być śmiertelne, bo komary przenoszą straszne choroby. Dlatego są tak niebezpieczne.

Ale czemu muszą przy tym tak okropnie brzęczeć? Tygrys podkrađa się bezszelestnie, rekin też nie robi hałasu. Tymczasem komarzyce jazgoczą jak przekupki na targu. Dlaczego?

To proste: chcą oznajmić samcom, że właśnie się zjawiły. Im głośniej komarzyca byczy, tym lepiej ją słyszeć i tym szybciej znajdzie samca, który zechce ją zapłodnić. A potem od nowa:

Jajo. Larwa. Poczwarka. Komar.

Pac!

PO CO JEŻ SMARUJE SIĘ ŚLINĄ? ILE SERC MA DŹDŻOWNICA?
CZEMU KRÓLIK JE WŁASNĄ KUPE? CO DODAJE MRÓWKOM SKRZYDEŁ?
JAK ROZMAWIAJĄ ŚLEDZIE? CZY DA SIĘ ROZŚMIESZYĆ SZCZURA?
Mysz, komar, ślimak, sikorka, biedronka. To zwierzęta, które często
widujemy, najzwyklejsze w świecie – a mimo to zupełnie niezwykłe.
W tej książce znajdziecie czterdzieści takich gatunków. Każdy z nich
ma w sobie coś zaskakującego.

**Polecamy także ZWIERZAKI CUDAKI – przegląd czterdziestu najbardziej
niesamowitych zwierząt świata.**

Bibi Dumon Tak (ur. 1964) – holenderska pisarka i dziennikarka, autorka
tłumaczonych na wiele języków książek dla dzieci i dorosłych. Laureatka
nagrody literackiej Gouden Griffel i wielokrotna laureatka Zilveren
Griffel, między innymi za *Zwierzaki cudaki*. W 2018 roku za całokształt
twórczości otrzymała prestiżową nagrodę im. Theo Thijssena.
Dorastała w domu pełnym zwierząt – na menażerię Dumon Taków
składały się zółwie, rybki, kot, jamnik, konie i kucyki. Od tamtej pory
ulubionym zajęciem Bibi jest ratowanie chorych i zranionych stworzeń.
Swoją miłość do zwierząt przelewa także na papier.

Cena: 32 zł

ISBN 978-83-8150-032-6

9 788381 500326 >

wydawnictwowiekszyty.pl